

Marit Bakke

Konglefare 23 A
1359 Eiksmarka

A-post

«Hamro Patrika»

Norge-Nepal foreningen
c/o Anuradha Gurung
Hovesetervn. 98
0768 Oslo

MEDLEMSKONTINGENT:

Enkeltmedlem kr 125,-
Familie kr 175,-
Organisasjon kr 300,-

Konto: 6094 12 24566

Program for møtet tirsdag 3. april 2001

- **Christian A. Drevon** holder lysbildeforedrag fra en fottur i Rolwaling-dalen. Drevon er professor i ernæringsforskning ved Universitetet i Oslo. Han er utdannet medisiner og driver med forskning innen bl.a. fettsyrer og fettløselige vitaminer. Høsten 2000 var Drevon på fottur i Nepal (Dolakha - Rolwaling - Trashi Labsta - Thame - Namche - Lukla). Den korte avstanden mellom subtropisk og arktisk klima, kombinert med de enorme fjellene og den menneskelige imøtekommenheten gjorde inntrykk. Han skrev senere en artikkel om turen i Aftenposten (se inne i Hamro Patrika).
- Kaker, kaffe/te og utlodning.

Norge - Nepal foreningen

Nr. 2, mars 2001

**Velkommen til møte
i Norge-Nepal foreningen
tirsdag 3. april 2001 kl. 19³⁰
i Bygdelagssamskipnadens hus
Nordahl Brunsgate 22, Oslo**

Lysbildeforedrag:

Christian A. Drevon

Professor i ernæringsforskning

"På fottur i Rolwaling-dalen"

Neste medlemsmøte: høsten 2001

NORGE-NEPAL FORENINGENS STYRE

Navn	Adresse	Tlf. privat:
Kirsten I. Greiner (leder)	Landingsveien 102, 0767 Oslo	22 14 00 01 41 31 81 47
Kristine Alsvik (nestleder)	403 Sogn Studentby, 0858 Oslo	22 95 19 61
Anuradha Gurung (kasserer)	Hovseterveien 98, 0768 Oslo	91 14 93 47
Synnøve Nes (redaktør)	Waldemar Thranesgt. 64 D, 0173 Oslo	90 52 48 57
Arnstein Thaule	Elgtråkket 136, 1270 Oslo	95 86 59 68
Øystein Berg	Gruegate 23 C, 0652 Oslo	41 20 02 42
Thronnd Berge Larsen	Dannevigsveien 12, 0463 Oslo	22 71 98 73
Nayan Malla	Maridalsveien 6, 0178 Oslo	97 59 89 20
Unni Poulsson	Veslekroken 10, 0379 Oslo	22 73 33 97

PERSONER MED VERV UTENFOR STYRET

Roy Friis (revisor)	Peiskrokveien 8, 1482 Nittedal	67 07 69 08
Marit Kleppa (valgkomite)	Skøyenveien 97, 0375 Oslo	22 52 10 31
Nikolai Arnø (valgkomite)	Fossekalen 32, 3034 Drammen	32 81 86 39

Hamro Patrika er Norge-Nepal foreningens medlemsavis som utkommer fire-fem ganger i året. Forespørsler angående avisen og foreningen kan rettes til styremedlemmene.

E-post adressen til Norge-Nepal foreningen
Foreningen har opprettet en e-post adresse:
norge_nepal@hotmail.com
Foreningens styre har adgang til kontoen og den vil bli besvart med jevne mellomrom. Vi skal gjøre så godt vi kan med å besvare henvendelser.

Det nye styret i Norge-Nepal foreningen

Kirsten I. Greiner (35), leder: Arbeider ved Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo. Har studert geografi og statsvitenskap med vekt på internasjonale miljøforhandlinger/klima/ozon/Nørd-Sør problematikk. Besøkt Nepal fire ganger som turist. Medlem av foreningen siden 1987. Har sittet i styret i syv år, hvorav fire som redaktør, ett som nestleder og ett som leder. Ikke på valg i år.

Kristine Ø. Alsvik (26), nestleder: Studerer sosialantropologi hovedfag, Universitetet i Oslo. Vært i Nepal en gang som turist og en gang i forbindelse med feltarbeid. Tema for hovedoppgaven: Aama Toli blant gurungene. Medlem av foreningen siden januar 2000. Har fungert som styremedlem – erstatning for en person som trakk seg – siden mars 2000. Valgt inn i styret som nestleder i februar 2001.

Anuradha Gurung (32), kasserer: Arbeider med bygg/data etter utdanning som sivilingeniør innen bygg/data/produktutformingsteknikk. Er opprinnelig fra landsbyen Tamagi, nordvest for Pokhara, og kom til Norge som 14-åring. Medlem av foreningen siden starten i 1984. Har sittet i styret i fire år, hvorav to som redaktør. Gjenvolgt, og valgt som kasserer, i februar 2001.

Synnøve Nes (27), redaktør: Arbeider som reporter i Her og Nå, NRK Radio. Utdannet journalist. Vært i Nepal to ganger som journalist/turist. Medlem av foreningen siden våren 2000. Har fungert som styremedlem siden sommeren 2000. Valgt inn i styret som redaktør i februar 2001.

Øystein Berg (28): Selvstendig næringsdrivende innen kart. Utdannet ved Norges Landbrukskole i As; ressurs- og utviklingsøkonomi med hovedoppgave om jordfeltarbeid i Kina. Vært en gang i Nepal som turist. Medlem av foreningen siden 1998. Valgt inn i styret i oktober 1999, men trakk seg pga. utenlandsopphold. Valgt inn igjen i styret i februar 2001.

Thronnd Berge Larsen (ung 50-åring): Arbeider som rådgiver i Miljøverndepartementet (vannkraft og miljø). Utdannet sivilingeniør, med tilleggstudium innen sosiologi, geografi, samt by- og regionplanlegging. Jobbet med mikrokraftverk for Norconsult over hele Nepal i seks måneder i 1975. Senere vært en gang i Nepal som turist. Medlem av foreningen siden 1987. Har tidligere sittet i styret og i valgkomiteen. Valgt inn i styret i februar 2001.

Nayan Malla (34): Arbeider som overingeniør i Statens vegvesen. Utdannet sivilingeniør (vei- og flyplassbygging) fra Ukraina. Er opprinnelig fra Patan i Kathmandu-dalen, og kom til Norge i 1996. Medlem av foreningen siden 2000. Valgt inn i styret i februar 2001.

Unni Poulsson (53): Arbeider som rådgiver i NORAD. Utdannet sosialantropolog med feltarbeid fra Soweto. Jobbet som konsulent i Nepal 1990-93 og senere som Nepal-ansvarlig ved den norske ambassaden i New Delhi. Arbeidet ved den norske ambassaden i Kathmandu 1999-2000. Vært i Nepal flere ganger som turist. Medlem av foreningen siden våren 2001. Valgt inn i styret i februar 2001.

Arnstein Thaule (52): Jobber som selvstendig næringsdrivende. Utdannet sivilingeniør innen bygg og anlegg. Vært en gang i Nepal som turist. Sittet i styret i ett år. Ikke på valg i år.

Styret har foreløpig ikke avgjort hvem av styremedlemmene som påtar seg sekretærvervet.

Personer med verv utenfor styret

Roy Friis (47), revisor: Arbeider som controller i DNB Factoring. Vært to ganger i Nepal som turist – hvorav ett opphold i tre måneder. Medlem av, og revisor for, foreningen siden starten i 1984. Gjenvolgt som revisor i februar 2001.

Nikolai Arnø (66), valgkomite: Pensjonert elektroingeniør. Vært i Nepal to ganger som turist. Medlem av foreningen siden 1988. Tidligere sittet i styret i fire år, hvorav tre som kasserer. Valgt inn i valgkomiteen i februar 2001.

Marit Kleppa (58), valgkomite: Arbeider som førstebibliotekar i Stortinget. Vært i Nepal syv ganger. Er rådgiver for Tribhuvan University Library. Medlem av foreningen siden 1988. Har tidligere sittet fem år i styret, hvorav fire som leder. Har sittet ett år i valgkomiteen.

"Folkets krig" i fem år

- **Drapene fortsetter**
- **Maoister og politi bruker landminer**
- **Regjeringen offentliggjør navnene på arresterte maoister**

The Kathmandu Post, 1., 5., 8., 11., 12., 13., 14. februar og 7. mars 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner

Regjeringen offentliggjorde nylig navnene på de 302 maoistene som holdes i varetekt, noe maoistene satte som betingelse for fredsforhandlinger. Maoistene er siktet for alt fra mord til ulovlig besittelse av våpen. Samtidig framsetter regjeringen nå krav om at maoistene skal uttale seg om tilstanden til 131 personer som holdes fanget av maoistene. Visestatsminister Poudel sier at regjeringen er villig til å samtale, men vil godta hverken flerpartisystemet eller det konstitusjonelle monarkiet som forhandlingstemaer.

"Folkets krig" har pågått i fem år og maoistene markerer med økt aktivitetsnivå. Flere politistasjoner ble angrepet i februar, to av dem med bomber som ga store materielle ødeleggelser. Politistasjonen i Samdu, vest for Myanglung, brant ned til grunnen. En politimann ble alvorlig skadet under et angrep på politistasjonen i Morang. Skolelærere føler seg stadig truet av maoistene som krever inn penger. En 45-årig lærer fra Shantipur fikk stygge skader da maoistene forsøkte å kutte av ham bena. I nærheten av Dunai, distriktshovedkvarteret i Dolpa, ble flyplassen angrepet, men maoistene flyktet etter noen timers skuddveksling med politiet. To mindreårige ble drept, og ni personer skadet, da en bombe gikk av i Mangalsen, distriktshovedkvarteret i Achham. Maoistene hadde plassert bomben i nærheten av en vannkran der barn lekte og kvinner hentet vann.

Seks personer mistet livet da høyesterettsdommer Keshav Prasad Upadhyay's bilkolonne ble angrepet med bomber i Surkhet-distriktet tidlig i februar. Maoistene angrep også en jeep i Sindhupalchowk-distriktet. Alle de tretten passasjerene (hovedsakelig politifolk) og sjåføren pådro seg alvorlige skader. Bilen var på vei til Indrawati Hydro Project med sprengstoff. I Badichaur bazaar ble en politimann, en maoist og en sjåfør drept da politimannen skulle kontrollere en varebil.

Mange steder arrangerte maoistene masse møter og fester med taler, geværkalver og slaktning av dyr for å feire fem-årsdagen. Det er rapportert om stengte skoler og blokkerte veier en rekke steder i landet.

Bruken av landminer øker stadig i de maoist-påvirkede områdene. Ifølge eksperter er minene hjemmelagde og dødelige. Landminer har drept over 250 mennesker i Nepal. Få har tillit til myndighetenes påstand om at maoistene alene er ansvarlige for minene. Ram Man Shrestha, politiker i Overhuset, sier at også regjeringen bruker landminer. Nepal har foreløpig ikke signert den internasjonale avtalen fra 1997 om forbud mot landminer.

Regjeringen har lagt fram forslag om å etablere en bevæpnet politistyrke på 15.000 mann for å takle maoistene, men forslaget er ennå ikke godkjent i parlamentet. Myndighetene har erklært 29 av Nepals distrikter som maoist-områder. Med stadig spredning av maoistenes aktivitet, regner man imidlertid med at nesten halvparten av landet, inkludert de fleste distriktene i Terai, er påvirket.

Koirala gjenvalgt som Congress-president

The Kathmandu Post, 23. januar 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner

Statsminister Girija Prasad Koirala ble i januar gjenvalgt som president for det regjerende partiet Nepali Congress (NC). Koirala fikk 64% av stemmene og vant dermed med god margin til sine utfordrere, bl.a. tidligere statsminister Sher Bahadur Deuba. Marginen er imidlertid skrumpet sammenlignet med forrige gang Koirala vant, da med 81% av stemmene. Deuba innrømmer tapet og har gratulert Koirala med seieren. Krishna Prasad Bhattarai, støttespiller til Deuba og tidligere statsminister, sier at "vi hadde en sjanse til å bryte Koirala's monopol i partiet, men vi tapte og får vente på en ny situasjon hvor vi vil prøve å slå ham".

Kontroversiell leie av Lauda Air fly

The Kathmandu Post, 17. og 26. januar, 3. februar 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner

Avtalen mellom Royal Nepal Airlines Corporation (RNAC) og Lauda Air om leie av et fly, skaper turbulens i nepalesisk politikk om dagen. Etter påstander om økonomiske uregelmessigheter i forbindelse med avtalen, ba parlamentets Public Accounts Committee (PAC) om at avtalen ikke skulle tre i kraft før de nødvendige undersøkelser var gjennomført. RNAC ignorerte dette og tok i bruk Lauda Air flyet fra desember.

Striden har allerede ført til at Executive Chairman i RNAC, Hari Bhakta Shrestha, er suspendert og at minister for kultur, turisme og sivil luftfart, Tarini Datta Chataut, har gått av. Det stormer også rundt statsminister Girija Prasad Koirala som nylig ble avhørt av PAC i denne sammenhengen.

RNAC's dårlige økonomiske resultater gjør ikke situasjonen bedre. Flyselskapet hadde et totalt tap på 87,59 millioner rupies i desember måned. RNAC må betale leie per stipulerte flytime til Lauda Air uavhengig av antall faktiske flytimer. RNAC fløy kun 226 av 300 stipulerte timer i desember. RNAC begrenset også flygninger med sine egne to maskiner og en maskin leid av China South West Airlines, for å gi rom for Lauda-flyet. I tillegg kommer at personalet i Lauda Air ikke følger RNAC's oppsatte timeplan, noe som skaper store forsinkelser og kaos. "Det virker som om Lauda Air flyet har leid oss, og ikke motsatt", uttaler en tjenestemann.

Statsministerens stilling i en tynn tråd

The Kathmandu Post, 7., 8., 15., 19., 20. og 23. februar, samt 3. og 5. mars 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kirsten I. Greiner

Få politiske beslutninger er tatt innenfor parlamentets vegger etter at de 205 representantene samlet seg til Underhusets vintersesjon i begynnelsen av februar. Opposisjonspartiene krever statsminister Koirala's avgang på grunn av den omstridte avtalen med Lauda Air. I begynnelsen av mars demonstrerte tusenvis av opposisjonspartiens tilhengere i Kathmandu's gater, med krav om at statsministeren må gå

av. I parlamentet overskygger denne striden alle andre saker på den politiske dagsordenen. Det har også kommet til nevekamp inne i parlamentet.

Det er neppe tilfeldig at et nytt kabinett kom på plass en dag før vintersesjonen tok til. Koirala har arbeidet hardt for å imøtekomme minoritetsgrupperingen innen NC og dermed øke sine sjanser for å beholde statsministerposisjonen. Den Deuba-ledede minoritetsgrupperingen innen Nepali Congress mistet fem av sine sterkeste politikere i forbindelse med Koirala's omrokkeringer i regjeringen. De fem (blant annet tidligere innenriksminister Khum Bahadur Khadka, tidligere finansminister Ram Saran Mahat og tidligere industriminister Omkar Prasad Shrestha) har nå gått over til Koirala's gruppe og er gitt plasser i det nye kabinettet som består av hele 37 personer (mot 21 da Koirala overtok som statsminister for ti måneder siden), hvorav 18 ministre med egne departementer:

1. Girija Prasad Koirala Prime Minister- Royal Palace Affairs & General Administration
2. Ram Chandra Poudel Deputy PM - Home
3. Khum Bahadur Khadka Minister - Physical Planning & Works
4. Govinda Raj Joshi Minister - Local Development
5. Chakra Prasad Bastola Minister - Foreign Affairs
6. Ram Sharan Mahat Minister - Finance
7. Mahantha Thakur Minister - Law, Justice & Parliamentary Affairs
8. Siddha Raj Ojha Minister - Population and Environment
9. Omkar Prasad Shrestha Minister- Culture, Tourism & Civil Aviation
10. Paltan Gurung Minister - Labour and Transport Management
11. Jaya Prakash Gupta Minister - Agriculture and Co-operatives
12. Mahesh Acharya Minister - Defence
13. Ramkrishna Tamrakar Minister - Health
14. Amod Prasad Upadhyaya Minister - Education and Sports
15. Surendra Prasad Chaudhary Minister - Science and Technology
16. Baldev Sharma Majgaiya Minister - Water Resources
17. Shiva Raj Joshi Minister - Information and Communications
18. Prakash Koirala Minister - Forest and Soil Conservation

Tidligere kamayaer satt på gata

Nepalnews.com, Kathmandu 4. februar
Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

7000 tidligere tvungne arbeidere (kamayaer) ble kastet ut fra landet de bodde på som tilhørte The Cotton Development Board (CDB) i Bardia distrikt i vestre Nepal. Hyttene deres, som lå spredt over flere hundre hektar land, ble satt fyr på. Alle er nå bostedsløse og befinner seg ved distriktshovedkvarteret i Guleriya.

70 000 kamayaer ble løslatt fra tvunget arbeid forrige år, og myndighetene har lovt å skaffe dem land. Når dette enda ikke har skjedd, er det mange som ikke har sett noe annet alternativ enn å gå tilbake til sine tidligere arbeidsgivere.

Kommunistpartiet i Nepal satte umiddelbart i gang protester i hovedstaden etter at de fikk høre om utkastelsene, og igangsatte en dør til dør aksjon for å samle inn penger til de berørte.

Myndighetene hevder at de satte igang å distribuere små landområder til kamayaene etter at de ble satt fri, og at disse områdene skulle brukes til å bygge hus og til å dyrke jorda. Syv medlemmer fra parlamentet, ledet av lederen av The National Assembly Social Justice Committee, Jivan Prem Shrestha, er på en felt visitt til området for å vurdere situasjonen.

Nepalesere dør på jobb i utlandet

Nepalnews.com, 21.februar 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

En rapport bearbeidet og publisert av the Labour Department sier at minst 400 nepalesere har omkommet under jobb i ulike land i Midt Østen de siste tre årene.

Personene har omkommet under tøffe arbeidsforhold. I følge rapporten omkom 14 nepalesiske arbeidere i landene De Forente Arabiske Emirater, Qatar og Saudi Arabia bare i løpet av januar måned.

Rapporten har blitt laget etter at representanter fra departementet har besøkt de tre landene. Rapportene forteller også at nepaleserne jobber innenfor den uorganiserte sektoren og dermed ikke faller innunder lovtekster i arbeidslovene. Folk som jobber som sjåfører, husholdsarbeidere, og innen jordbruk opplever også å ikke få lønn på flere måneder. Representanter fra departementet har besøkt Vest Asia for å se på mulighetene og jobbforholdene for nepalesere. Nepal åpnet også en ambassade i Qatar i fjor.

Norge har vedtatt å støtte Melamchi prosjektet

The Rising Nepal, 22.februar 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

Norges offisielle utviklings organisasjon, NORAD, har i dag vedtatt støtten på 24,7 millioner dollar til byggingen av tunnelen til Melamchi Water Supply Project (MWSP).

De har imidlertid sagt at de ikke vil starte bygningsarbeidet før den nepalesiske regjering ansetter en privat operatør ved administrasjonen til Nepal Water Supply Corporation (NWSC).

"Støtten er blitt bevilget, men NORAD har gjort det klart at de først vil sette igang med arbeidet etter at regjeringen signerer en kontrakt med en privat operatør for vannforsyning" sier Ingrid Ofstad, Norges ambassadør i Nepal. Avgjørelsen ble tatt av NORADs fungerende direktør Storlokken i Norge, etter at han hadde konsultert med norske representanter i Nepal. Det ble bla stilt spørsmål om Verdensbankens posisjon i prosjektet og betjeningen av NWSC.

NORAD er nå den andre donoren til dette prosjektet, sammen med Asian Development Bank (ADB). ADB er koordinatoren mellom de ulike donorene til prosjektet, og har selv gitt 120 millioner dollar i støtte til prosjektet, som er det største drikkevann prosjektet i landet. Det svenske internasjonale utviklings organ (SIDA) vil også gi en støtte til prosjektet på 25 millioner dollar. Av den svenske støtten er halvparten lån mens halvparten er tilskudd. Av den norske støtten er alt tilskudd.

All støtten fra NORAD og SIDA og deler av støtten fra ADB vil gå til konstruksjonen av den 27 kilometer lange tunnelen. Tunnelen er designet for å kunne lede 170 millioner liter vann hver dag til Kathmandudalen.

"Hvis alt går etter planen vil arbeidet begynne i april 2002" forteller Ofstad. Utbyggingen, som er forventet å ta fem år, vil være avhengig av Norges ekspertise på bygging av tunneller.

Anbud på tunnelkonstruksjonen vil begynne i september, og vil bli delt i to pakker. Den ene vil gå til nordiske land, mens den andre vil gå til internasjonale bud. Regjeringen planlegger å avslutte denne seleksjons- prosessen innen februar neste år, og innen da vil også den private forvaltningen av NWSC være klar.

Å gi over betjeningen av NWSC til privat sektor har vært et krav fra de ulike donorene fra dag en.

Norplan, et norsk selskap, legger om dagen siste hånd på den detaljerte designen av MWSPs tunnel komponent. Den norske konsulenten er betalt av NORAD for å jobbe for Melamchi Water Development Board (MWDB) og vil snart begynne å drille ved inntakspunktet til tunnelen for å gjøre flere undersøkelser og for å kunne fullføre designen på prosjektet.

Verdensbanken, som kun nylig har begynt å vurdere Melamchi Water Supply Project, er forventet å gi en støtte på rundt 15 millioner dollar til rehabiliteringen av vannforsyningen til Kathmandudalen.

Ny lov for å regulere NGOer

The Kathmandu Post 26.februar 2001
Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

Regjeringen har bestemt at det vil introdusere en ny lov som skal regulere den store veksten av innenlandske og utenlandske Non Governmental Organisations (NGOer) i landet, og for å gjøre oversikten over deres aktiviteter mer synlig.

Regjeringen har allerede satt ned en komite (advisory committee) som skal utforme den nye loven. Komiteen har allerede arbeidet i et par måneder, og er nå igang med å formulere et forslag til en lov. Etter at forslaget er klart skal det diskuteres i alle de fem utviklings regionene før det så skal presenteres for diskusjon i Parlamentet.

I tillegg til at loven skal sørge for at alle INGOer og NGOer havner innenfor det samme lovverket, skal loven også sikre at all økonomisk støtte til organisasjonene skal bli registrert og undersøkt før de blir kanalisert inn i ulike prosjekt.

Dette forslaget til ny lov kommer flere år etter at det først ble stilt spørsmålstegn ved de finansielle transaksjonene som ble utført av NGOer som drev prosjekter i landet og fra støtten de fikk fra ulike internasjonale NGOer (INGOer).

Det fins flere tusen NGOer som i dag driver ulike typer arbeid i landet , i tillegg til at det er 87 INGOer som driver arbeid her og som har avtaler med the Social Welfare Council (SWC). I tillegg er det fire multilaterale organisasjoner som støtter aktivitetene til ulike NGOer via SWC.

Selv om NGOer opplever økende kritikk i landet, poengterer aktivister at deres arbeid er nødvendig for utviklingen av et fritt samfunn, så vel som forsyningen av elementær hjelp og forsyninger til visse områder. Denne non- profit sektoren er også viktig i forhold til å dette søkelys på viktige saker av nasjonal interesse, et siste eksempel er frigjøringen av kamayaer i vestre Nepal.

Noen er redd for at regjeringens nye lov blir satt ut i livet for å regulere NGOer mislikt av det offisielle Nepal.

Fri abort i Nepal?

The Kathmandu Post, 11 februar, 2001. Av Binaj Gurubacharya & Smriti Dhungel, oversatt og bearbeidet av Synnøve Nes

Gode nyheter for tilhengeren av fri abort og kvinners rett til å velge! Regjeringen er klar for å delvis legalisere abort. Forslaget har hittil ikke møtt særlig motstand.

Klausulen om fri abort finnes i et lovforslag som akkurat nå er til behandling i parlamentet. Lovforslaget utgjør det ellefte tillegg til "the Muluki Ain" fra 1963, og er altså en klausul som foreslår å delvis legalisere abort i Nepal. Dersom forslaget blir vedtatt, vil Nepal bli strøket fra lista over de åtte landene som ennå ikke gir kvinner retten til å velge. Lovforslaget foreslår at gifte kvinner kan, vel og merke med sin ektefelles velsignelse, få foretatt abort fram til tolvte graviditetsuke. Jenter som har blitt gravide etter voldtekt eller incest, kan få abort frem til 18. uke. I tilfeller der graviditeten utgjør en fysisk eller psykisk helseis risiko for moren, eller der medisinske rapporter beviser at barnet er handicpet, kan kvinnen, dersom hun vil, få abort når som helst i løpet av svangerskapet, følge dette forslaget.

Departementet for narkotika forbyr viagra

The Kathmandu Post, 28 januar, 2001. Av Atul Kumar Mishra, bearbeidet og oversatt av Synnøve Nes

Den indisk-produserte potenspillen viagra, som nå er i ferd med å bli tilgjengelig på det nepalske markedet, blir forbudt nesten før den har kommet. Det har Department of Drugs Administration (DDA) bestemt.

"Vi tillater ikke salg eller distribusjon av viagra, siden dette er en pille som ikke er livsnødvendig for den nepalske befolkningen, sier DDA-sjef Dr Asafak Sekh. "Viagra og liknende medisiner er ikke uten bivirkninger. Bare tilsvarende medisiner med betraktelig færre bivirkninger vil bli godkjent for salg i Nepal," sier Sekh. Legene uttrykker i tillegg bekymring for at viagra kan bli kraftig misbrukt i en tid da fenomenet "rask ejakulasjon" er et tema for nepalesisk ungdom. "Selv om DDA skulle gi grønt signal for salg av viagra, må pillen bli reseptbelagt," sier de.

Legene er klar over at den blå diamantformede viagrapillen i løpet av de fire siste årene er blitt brukt av folk fra de øverste sosiale lag i Kathmandu. På svartebøren har pillen kostet opp mot 7-800 rupi.

Hate India, Love India

HIMAL

by Pratyoush Onta

They said,

"Hrithik Roshan insulted Nepal. We should avenge that insult. Burn his posters on the streets, tear up his post-cards. Torch his film and the movie hall where it is being screened."

"You ask for proof that Hrithik actually said it? The people on the streets do not need proof!"

"Hrithik is India. India is our big brother. Big brother imperialist! Respect our sovereignty! Go home big brother India!"

"Burn tyres! Show your love for the Nepali nation."

"Anti-India means anybody looking Indian must not be spared. Is this the house of Mr so-and-so?"

Others said,

"It was not supposed to happen in Nepal. We are a peaceful people. Riots – especially those that target a specific group – were only supposed to happen elsewhere in South Asia, not in Nepal."

It is now clear that the actor Hrithik Roshan did not insult "Nepal and Nepalis" in any of his interviews. It is also clear that the rumour that started the whole trouble in the mid-Tarai Nepali

towns was spread by someone who hoped to ignite a conflagration. Clearly, he got his wish, seeing the damage done to the national psyche after the Kathmandu riots of 26-27 December.

In the aftermath of this nerve-racking episode, the 'anti-Indian' nature of the rioting has received much play, both in the Nepali and Indian media. But of course it is much more than that, and to relegate it to purely a hostile outpouring against India and Indians would be restrictive and incorrect. Within India itself, there is voluminous literature on the why and wherefore of riots which prove that monochrome portrayals tend to be faulty.

Indeed, there are several corrections to make at the outset. While international media reports suggested that all of Kathmandu Valley was ruled by mobs during those two days, the actual theatre of disturbance was confined to small pockets within Kathmandu town only. Patan and Bhaktapur, the other two cities of the Valley, remained calm. Even within Kathmandu, the demonstrations were restricted to the downtown areas of New Road, Ratna Park, Jamal, Thamel, Baneswar and Kalimati, without spillover to other localities. There were tyre-burnings in some locations along the Ring Road. The whole Valley was not burning.

In downtown Kathmandu (around New Road and Indrachowk), shops belonging to Nepalis of all ethnic and caste origins were attacked. Private property – irrespective of ownership demography – was destroyed. In some other places, however, there was selective targeting of shops owned by Indians as well as people of Tarai origin. Stone-throwers destroyed shopfronts and wrecked signboards.

Social truths

Indeed, Indians and 'Indian-looking' Nepalis became targets of violence. But it has also to be said that the selective and exaggerated reporting of the Kathmandu incidents by the Indian press and television helped fuel the logic of the riot organisers. The constant reiteration that this was an "anti-Indian riot" created the "social truth" that it had been an exclusively anti-Indian riot! That it was, but it was equally also an anti-Nepali riot and anti-property riot.

A second striking aspect of the events of end-December was that they were opportune for the forces that want to put an end to Nepal's experiment with political democracy. The violence might have begun as a response to the quote attributed to Hrithik Roshan but very soon it became an anti-government protest. Apart from those affiliated to the various party-led student organisations, both the Maoists and royalists were out on the streets in force. The Maoists were looking for newer ways to disrupt life in Kathmandu after their student wing had successfully forced all schools to close for a week in early December. The royalists who want the king to re-assume active power (so that they may get back to their authoritarian functions, under cover of the crown), for their part, have been using every opportunity to make the multi-party democratic establishment look more inefficient than it really is.

This was also an occasion for the small left parties to demonstrate evidence of their existence through street action. In retrospect, it is clear that the momentum of the riots was carried by these small left parties plus the pro-Maoist and pro-palace forces. Hrithik Roshan may have provided the spark. Anti-Indianism stoked the fire. And together they provided the excuse this time around. Next time it could be something else entirely.

It may have been asking too much from out-of-country reporters who know next to nothing about the complexities of Nepali society, its history and politics, to cover the riots other than through hyperbole. But if the Indian press and television wants to mature into a credible source of news and analysis for all of India and the rest of South Asia,

then it will have to do better than it did covering the "Hrithik Riots".

Ambiguities of the left

No matter how we read the events of late December 2000, we cannot deny a strain of anti-India sentiments in Nepali society. The broad contours of the history of this sentiment are well known, but its deeper manifestations deserve closer scrutiny. It may surprise some, but the 'anti-India' sentiment does not have a permanent place even in the hearts of those who have shouted slogans against India on the streets or participated in supposedly 'anti-India' protests. It is more than likely that many of those who tore Hrithik Roshan's posters on the streets went home and listened to Hindi songs over commercial FM radio or watched a Hindi movie on video (the satellite feed of Hindi movies through cable operators had been yanked by the time they had reached home).

The Nepali anti-India sentiment is a deeply ambiguous one, and nowhere is this more true than among the leaders of the Nepali left. After all, they learned their Marx, Lenin, Stalin and Mao, by and large, from Hindi translations of the original German, Russian and Chinese. And I would suppose that comrades Prachanda and Baburam acquire the guns and bullets for their Maoist platoons from the small arms racket in India.

In other words, the anti-India sentiment occupies only a particular (and limited) domain in the lives of the protestors and leaders alike. For, the same "anti-Indian" Nepali consumes Indian products profusely, travels in India on pilgrimage or pleasure as if it were his own backyard, and leaders in particular have

no compunction in seeking help from the Indian embassy in getting sons and daughters admitted to Indian colleges and universities. This paradox of the Nepali mindset, hating and loving India at the same time, must be understood by anyone who seeks to know the country and report on it.

This paradox manifests itself in oft-visible acts of political opportunism. The need to portray themselves as opponents of Indian interests in Nepal is paramount for the political survival of small left parties, particularly when they do not hold the deciding balance in government coalitions. Take for example the case of Bamdev Gautam, present leader of the Communist Party of Nepal-Marxist-Leninist (CPN-ML), members of whose student wing led the riots in Kathmandu, and who upbraided a BBC interviewer on air for daring to enquire if he had proof of Roshan's reported anti-Nepal statement. Today, out of power and somewhat remote from it given his separation from the rump CPN-UML, Gautam tries hard to portray himself as anti-Indian. However, he did not have the diligence to vote against the overwhelmingly pro-India Mahakali Treaty signed some years ago. As someone who was himself some time a worker in India, Gautam may have tried to understand the kind of backlash anti-Indianism within Nepal can have vis-à-vis the hundreds of thousands of Nepali labourers in India. But then, personal opportunism and lack of principles and contemplation are the hallmarks of the Nepali politician today.

Indian gatekeepers

The spatial distribution of the 'anti-India' sentiment within Nepal also deserves attention. This xenophobic attitude perhaps exists strongest in the large *pahadi* (hill) population that migrated to the Nepal Tarai since the eradication of malaria, and which lives in close proximity to the *madhesi* plains-people and the Indians close by across the border. The attitude may also survive to a smaller degree in the original inhabitants of the Tarai, the indigenous forest-dwellers who have been squeezed out of their habitats by homesteaders from north and south. However, in the wake of the events of late December, it would seem that the hub of this hateful sentiment is within Kathmandu Valley itself.

The anti-madhesi sensibility of the original inhabitants of Kathmandu Valley was built up over history by rulers with a need to point at an enemy without. This inherited sensibility found occasion to grow in the 'anti-India' intellectual discourse of the Nepali left and of the proponents of the Panchayat regime (the nationalist vocabulary of these two strains are almost identical). It is because of this coming together of historical animosity on the one hand with the modern-day dogma of the Panchayat and the left on the other, that an 'anti-India' protest can transform so very easily into an "anti-madhesi" one. Although no one seems to quite know the dynamics of this slippage, this was how a protest against Hrithik Roshan quickly snowballed into a targeting of Nepalis of Tarai origin.

The "hate India, love India" Nepali paradox is also, of course, tied to acts of political opportunism in India. While the average Nepali is predisposed to 'love' India for the

myriad of cultural and social links he has south of the border, his 'hate' is, besides the source already mentioned, stoked by the way in which the Indian state and establishment have targeted Nepal for various ills that are mostly India-specific. Take for example, the social currency given to the fiction that the Pakistani Inter Services Intelligence is encouraged by the Nepali state itself to do mischief in the neighbouring Indian heartland. Indian media managers and scholars in centres engaged in research of neighbouring countries show a remarkable willingness

If the Indian press and television wants to mature into a credible source of news and analysis for all of India and the rest of South Asia, then it will have to do better than it did covering the "Hrithik Riots".

to accept the position of the Indian state on this matter. No wonder, the point of view of these gatekeepers transfers so easily to the population in general, and the Indian state's version of "anti-Indianism" in Nepal becomes the public's belief.

For long, Nepalis have told themselves that they are a peaceful people. Orientalist visions of the ever-smiling Nepali contributes to the durability of this self-image. But just as the nationalist psyche can entertain both fascination and revulsion against India, so too can a 'peaceful' people reach deep into

their dark inner-selves to find violent ways to settle scores. Long before the Maoists began to demonstrate this trait, it had been expressed on the streets of Kathmandu as part of the People's Movement of 1990. In the immediate aftermath of the democratic restoration, some people who were deemed spies of the old regime were held captive by a "pro-democracy" group. They were killed in public over a period of hours, and their bodies were taken around the city in a macabre celebration of "people power". Even as this happened, in broad daylight, Kathmandu residents by the thousands chose to watch and not intervene. In 1992, this writer had asked, "What is it that allows people to be murdered in such a way? Why is it that such violence was tolerated by the same people who had only recently brought an end to a supposedly ruthless system? Do these killings constitute an aberration or are they evidence of deeply embedded violent tendencies in our society?" From today's vantage point, it is easy to see that those killings were not an aberration.

If Kathmandu's residents were capable of such violence in 1990, we have become even more violent

due to the particular history of the intervening decade. Anyone who cared to notice that the rioters in Kathmandu were overwhelmingly young and male would have to ask whether being young and male are significant for an understanding of violence in Nepal today. They are. High levels of unemployment amongst semi-educated youth, easy circulation of pessimism in college campuses, and the macho ways in which personal and societal problems are solved in the universe of Nepali and Hindi films, have given birth to a highly violent masculine imagination among this segment of the population.

The rioters in Kathmandu were living that imagination. Ghetto violence of the urban underclass in the US is sometimes explained as emanating from "having nothing to lose". The situation of Nepal's semi-educated, unemployed young males is not very different, and within Kathmandu there is also added the conspicuous consumption, within close proximity, of the suddenly-rich classes. The events of late December 2000 prove that Nepalis, too, are also a violent lot, and any further exploration of the Hrithik Riots will have to begin with that acknowledgment. ▽

"Hey beggar, issue me a ticket I want to go back home."

Himmelsk stemning møtte hjemvendt misjonær *Aftenposten, februar*

Flere hundre mennesker, allsang, trompetfanfare og en himmelsk stemning møtte misjonæren Trond Berg da han kom til Flesland fredag kveld.

Berg ble tatt imot som om det var frelseren som kom. Selv var misjonæren helt målløs.

- Jeg har ikke ord. Å komme fra fengsel i Nepal og hjem til dette. Det er som natt og dag. Det er jo mer stemning her nå enn det er på 17. mai, fortalte Berg til NTB ved 22.30-tiden fredag. Cirka ti minutter tidligere ble han ønsket velkommen hjem med sang og øredøvende applaus. Så å si alle de fremmøtte stemte i av full hals og sang "Velkommen hjem, velkommen hjem. Velkommen hjem, Trond Berg, Trond Berg", da misjonæren fra Levende Ord kom inn i terminalbygningen på Flesland

Savnet familien

Med norske flagg, blomster i massevis, og ballonger i alle regnbuens farger, var det ikke mye tvil om at han kom hjem til si ne egne. Berg ble hyllet av forsamlingen etter å ha sittet fengslet i Katmandu i Nepal i 109 døgn.

- Jeg har savnet familien min veldig, og nå skal jeg tilbringe mye tid sammen med dem, forteller han tydelig beveget til NTB.

- Kan du tenke deg å dra tilbake til Nepal igjen?

- Jeg er ikke skremt. Hvis Gud vil, så reiser jeg ned igjen, sier Berg.

Sønnen på skulderen

Egentlig skulle flyet hans lande ved 21.30-tiden fredag, men først en liten time senere satte den kjente misjonæren sine bein på norsk jord for første gang på flere måneder.

På skulderen hadde han lille Simon på ett år som nok ikke skjønte mye av oppstyret rundt dem, men at det var pappa som kom hjem, det skjønte han.

Bergs mor, Ingrid Steffensen, var den første som kastet seg om halsen på sønnen.

Deretter fulgte klemmer og hilsener på rekke og rad.

- Dette var en fantastisk mottagelse. Det overgår alt, forteller søsteren Anna Lena Berg Voll til NTB.

Anker dommen

Trond Berg har besluttet å anke dommen, trolig sammen med de andre fire som også ble fengslet sammen med ham. Etter det Aftenposten forstår er årsaken til at han anker at han føler seg urettferdig dømt. Årsaken kan også være et ønske om en mer prinsipiell avgjørelse i forhold til misjonering i Nepal.

Amnesty vil holde et spesielt oppsyn med de fire medfangene til Berg som kommer fra India og Nepal. Ifølge Petter Eide vil disse mennene trolig bli utsatt for store sosiale belastninger i sine hjemområder som følge av fengslingen.

Dommen Trond Berg fikk, innebærer at visumet hans er inndratt og at han ikke kan reise tilbake igjen på fem år.

Årsmøtet i Norge-Nepal foreningen 13. februar 2001

34 personer var tilstede på møtet. Vi avholdt årsmøte, hørte på Ivar T. Jørgensens foredrag og spiste daal bhaat.

Årsmøtet

Alle frammøtte fikk utdelt, og opplest, årsberetning for perioden 19.10.99–13.02.01, årsregnskap for perioden 08.09.99–31.12.00, og valgkomiteens forslag til nytt styre og andre verv i foreningen.

Arsberetning: Det kom en kommentar til at styret har avslått det svenske reisebyrået LÄS och RES' forespørsel om å kjøpe foreningens medlemsregister. Personen som reiste kommentaren, var uenig i styrets beslutning. Styret henviste til at det er brudd på lover om personvern å gi ut slik informasjon. Årsberetningen ble godkjent.

Arsregnskap: Det kom en kommentar til at regnskapsperioden strekker seg over 15 ½ måned og at regnskapet dermed ikke er sammenlignbart med forrige regnskapsperiode på ca. 12 måneder. Styret sa seg enig i at dette var uheldig og at styret eventuelt burde lagt fram gjennomsnittresultater per måned i tillegg. Årsaken til den lange regnskapsperioden er at årsmøtet er flyttet til januar/februar. Regnskapet ble godkjent.

Valg av personer til styret og andre verv: Det var ingen innvendinger til valgkomiteens forslag. Se presentasjon av det nye styret foran i Hamro Patrika.

Foredrag ved Ivar T. Jørgensen

Ivar T. Jørgensen viste lysbilder og fortalte om deltakende metoder i naturressursforvaltningen i Nepals åser og lavland.

Dyrking i bratt terreng medfører risiko. Stort sett benyttes ikke moderne dyrkingmetoder, men metodene er vanligvis tilpasset lokale forhold og dyrkingssystemene er bærekraftige mange steder. For å drive god ressursforvaltning må de som kommer utenfra ha skikkelig kontakt med lokalbefolkningen og kjenne området. Jørgensen fortalte om Participatory District Development Programme og han pekte på flere viktige punkter i deltakende forvaltning, bl.a. at det må gis tilgang til inngangsfaktorer (eks. småplanter), at eksperter utenfra kan bidra med kunnskap for å hindre erosjon og jordras, og at ekspertene må kommunisere med lokalbefolkningen for å lage felles strategier.

Trær oppfattes generelt som bra, men de kan også gi for mye skygge på knappe landområder. Blandede dyrkingmetoder og vekster er ofte løsningen; for eksempel å dyrke grønnsaker under trær. Flere steder er det utviklet frøsamlinger – enkelte steder for salg – og "nurseries". I Shivapuri-området forsøkte man å etablere honningproduksjon for å endre på tidligere avhengighet av tømmersalg. Andre steder har man satset på morbærtrær som i seg selv er en ressurs. I tillegg gir treet god avkastning i form av silkeråstoff som kan selges til høy pris og som er gunstig ved veiløs transport pga. sin lave vekt.

Fra gammelt av var skogen en kollektiv eiendom og ressurs, der landsbyen drev en form for fellesforvaltning, men dette ble senere erstattet av statlig styring. Myndighetene erklærte skogene som åpne ressurser, noe som førte til mindre ansvar for å ta vare på skogen. Den ble hardt utnyttet for jordbruk, beite og kommersiell hogst de neste årene. På 1990-tallet kom ny lovgivning der bl.a. landsbyer kunne få mulighet til å drive skogen igjen.

Kirsten I. Greiner

Styret retter en stor takk til de som nå går ut av styret:

- Christine Engen: sittet i styret i tre år, hvorav ett som nestleder.
- Berit Knudsen: sittet i styret i to år.
- Gry O. Lama: sittet som kasserer i styret i to år.
- Cathrine Reid: sittet i styret i fire år, hvorav tre som sekretær.

ÅRSBERETNING NORGE-NEPAL FORENINGEN

19. oktober 1999 – 13. februar 2001

Arsberetningen omfatter en lengre periode enn vanlig fordi årsmøtet er flyttet fra høsten til det første medlemsmøtet i kalenderåret.

STYRET

Leder: Kirsten I. Greiner
Nestleder: Christine Engen *
Kasserer: Gry O. Lama *
Redaktør: Anuradha Gurung
Sekretær: Cathrine Reid *
Arnstein Thaulé
Berit Knudsen **
Øystein Berg ***
Arun Gurung ***

* Personer som er på valg i år

** Personer som trekker seg fra styret

*** Personer som har trukket seg fra styret i løpet av perioden

Som erstatning for personer som har trukket seg i løpet av perioden, har Kristine Østrem Alsvik fungert i styret fra mars 2000 og Synnøve Nes fra oktober 2000.

Personer med verv utenfor styret:

Revisor: Roy Friis

Valgkomité: Marit Kleppa

Thronde Berge Larsen

NORGE-NEPAL FORENINGENS MEDLEMMER

Foreningen har totalt 204 medlemmer fordelt som følger:

- Enkeltmedlemmer: 164
- Familier: 35
- Organisasjoner: 5

MØTEVIRKSOMHET

Det har vært avholdt 6 medlemsmøter og 7 styremøter. I tillegg har deler av styret hatt ca. 10 møter for å lage Hamro Patrika som har utkommet med 7 nummer.

MEDLEMSMØTER

19. oktober 1999

Årsmøte: Årsberetning og regnskap godkjent, nytt styre valgt og forslag til valgkomité og revisor godkjent.

Foredrag v/Sangeeta Lama (journalist i det nepalesiske magasinet Himal):

"Women and Journalism in Nepal".

Ca. 30 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 1999:4.

2. desember 1999

Fellesmøte med Den Norske Tibetkomité.

Norge-Nepal foreningen: foredrag v/Hans Emil Ratvik: *"SOS barnebyer"*.

Den Norske Tibetkomité: lysbildeforedrag v/Arne Berggren:

"Det forsvunne kamera og andre merkelige tilfældigheter".

Ca. 50 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 1999:5 og annonse i U-landstavla.

2. februar 2000

Filmvisning og foredrag v/Per Tomas Govertsen: *"Motorsykkel og TV-kamera i Nepal"*.

Ca. 40 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2000:1, plakater på universitetsområdet og annonse i Puls (Aftenposten) og U-landstavla.

28. mars 2000

Lysbildeforedrag v/Øyvind Amundsgård: *"Trekking i Everest"*.

Servering av daal bhaat.

Ca. 40 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2000:2, plakater på universitetsområdet og annonse på NOFSA-nettet.

24. oktober 2000

Foredrag v/Elisabeth Jacobsen (underdirektør og nestleder, Asia-desken i UD) og Anne Glad Fredriksen (landansvarlig for Kambodsja og Nepal i NORAD):

"Norges samarbeid med Nepal".

30 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2000:4, plakater på universitetsområdet og annonse i U-landstavla og på NOFSA-nettet.

28. november 2000

Fellesmøte med Den Norske Tibetkomité.

Norge-Nepal foreningen: lysbildeforedrag v/Gunnar Hasle (lege og spesialist i infeksjonssykdommer og tropemedisin, Reisekliniken): *"Et reisemedisinsk blikk på Nepal"*.

Den Norske Tibetkomité: lysbildeforedrag v/Monica Pollan Thowsen (sinolog og forsker, PRIO): *"Øst-Tibet"*.

Ca. 50 personer tilstede. Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2000:5, plakater på universitetsområdet og annonse i U-landstavla og på NOFSA-nettet.

Kommende medlemsmøte 13. februar 2001

Årsmøte.

Lysbildeforedrag v/Ivar T. Jørgensen (Director of Programmes and Operations, Noragric, NLH): *"Naturressursforvaltning i Nepal"*.

Servering av daal bhaat.

Invitasjon til møtet i Hamro Patrika 2001:1, plakater på universitetsområdet og annonse i U-landstavla.

ANNEN VIRKSOMHET

• Styremedlemmer og andre tilknyttet Norge-Nepal foreningen deltok på reiselivsmessen på Sjølyst både 8. -9. januar 2000 og 13. -14. januar 2001: spredning av informasjon om Nepal og foreningen via utdeling av informasjonsmateriell, salg av foreningens hefte "til nepal?" og samtaler med besøkende.

• Kort artikkel om reising til Nepal i Dagbladet 18. mars 2000. Basert på telefonintervju med Kirsten I. Greiner.

• Sightseeing og sosialt samvær med, samt privat innkvartering av, fire nepalesiske ungdommer fra Pokhara. Ungdommene besøkte Oslo og deltok på Førde Internasjonale Folkemusikkfestival i juli 2000.

• Samtale med Nepals utenriksminister Chakra Prasad Bastola da han besøkte Oslo i september 2000.

• Foreningen fikk tilbud om å delta i direktesendingen Redaksjon 21, NRK, 31. januar 2001. Tema: misjonsvirksomhet i Nepal i forbindelse med en nordmann som er fengslet og siktet for misjonering i Nepal. Foreningen takket nei til å delta fordi a) vi er en ideell organisasjon, b) styret representerer en sammensatt medlemsgruppe med ulike holdninger til arbeid tuftet på religiøs bakgrunn, c) NRK ønsket sterke spissformuleringer og lite nyansert framstilling, og d) NRK ønsket at personen som deltok i sendingen skulle uttale seg på vegne av foreningen, og ikke som privatperson tilknyttet foreningen.

• Styret har avslått en forespørsel fra det svenske reisebyrået LÄS och RES om å kjøpe foreningens medlemsregister. Styret mener at dette kunne skade tillitsforholdet mellom styret og medlemmene og at medlemmene ikke har gitt styret mandat til å spre slik informasjon.

FORENINGENS ØKONOMI

Se regnskap.

For styret, Oslo 13. februar 2001

Kirsten I. Greiner

Kirsten I. Greiner, leder

For medlemmene, Oslo 13. februar 2001

Time Helle

Ivar Jørgensen

Årsregnskap for Norge-Nepal foreningen

Regnskapsperiode 08.09.1999 til 31.12.2000

Inntekter	1999	2000
Kontingenter	18475	22975
Bevertning	2888	4460
Renter på bank & postgiro	260	618
Salg CD/Til Nepal	2067	3529
Inngangspenger	510	345
Loddsalg	1600	2226

Sum inntekter 25800 34153

Utgifter	1999	2000
Porto	7076	8124
Bevertning	3001	4705
Lokalleie	4100	6625
Gaver, Honorar	2518	1699
Hamro Patrika	8474	10226
Diverse	2044	140

Sum utgifter 27213 31518

Resultat -1413 2635

Balanse	1999	2000
Kasse	2073	4354
Postgiro	11140	3367
K-kassen		7645
Fond Til Nepal	6613	7095
Sum Eiendeler	19826	22461

Gjeld	0	0
Egenkapital	19826	22461
Gjeld og egenkapital	19826	22461

Paradis vunnet eller tapt ?

Spotlight 2-8 mars, 2001

Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

Tribhuvan Internasjonale Flyplass er full av unge nepalesere på vei til utlandet for å tjene penger og for å studere. Tilbake står et land som lurer på hvem det er som faktisk vinner og hvem som taper.

Vikram Maskey er 21 år gammel og vil dra til utlandet for å tjene mer penger- for seg selv og for sitt land.

Det fins dusin av unge nepalesere som Vikram som forlater landet hver uke. Frustrert av den generelle situasjonen i hjemlandet venter de på en mulighet til å dra til utlandet til det de tror er en bedre fremtid.

Det blir stadig vanligere å finne familier hvor minst ett familiemedlem jobber eller studerer i utlandet. Personer fra de lavere klassene ender som regel opp i de mer tradisjonelle rollene som Gurkha soldater eller som arbeidere i land i den Arabiske Gulf. For den nepalesiske middelklassen er det Vesten som er den destinasjonen de fleste vil til.

Nepal er rangert som ett av de landene som gjennomgår den raskeste prosessen av "hjerne flukt". Eksperter frykter at denne raske utvandringen av faglærte nepalesere kan bli en trussel for utviklingen av landet.

Politisk fordreining, maoist opprøret, generell nedgang i lov og orden er blant de mange faktorene som får unge mennesker til å forlate landet. Følelsen av anarki som preger utdannelsessystemet har tvunget mange studenter til å dra til utlandet. Mange kritiserer utdannelsessystemet i Nepal og mener at noe må gjøres for at studenter skal bli fristet til å ta sin utdanning i hjemlandet. Sunil Niraula, 26, som studerer computer science i Australia, sier at den eldre genrasjonen som dro til utlandet for å studere ikke gjorde noe for å endre utdannelses- strukturen når de kom hjem igjen, og at ting dermed er akkurat de samme i dag.

Men, det er også en annen trend som viser seg. Mange nepalesere vender hjem igjen etter å ha oppholdt seg i utlandet. De innser hvor sterke bånd de har til hjemlandet, og velger og flytte hjem igjen. Rajendra Sharma, som bodde med sin familie i USA sier at han valgte å flytte hjem; "penger er ikke alt, jeg valgte å komme hjem fordi jeg ville ha muligheten til å spise daal- bhat hjemme".

Noen mener også at man burde bli i hjemlandet, og vise sin plikt ovenfor hjemlandet. 23-år gamle Rupak Sharma har fullført sin BA-degree, og på spørsmål om hvorfor så mange drar til utlandet sier han; "Kanskje har det sammenheng med at det ikke er noen stabilitet i dette landet. Stillinger innen regjering og myndigheter er forbeholdt bare noen få spesielle, og

bedrifter har ikke vært flinke nok til å skape jobber". Videre sier han; "Fattige har lyst til å bli rike, og så vender de hjem etter å ha brukt alle sine beste år på å jobbe for andre land. De burde ha blitt her og prøvd å skape et bedre sted for framtidige nepalesere".

Anuradha Gurung 14.03.01

13/2-01 Tine Helle
13.7.01 Ingebjørn

29.1.01
Regnskapet sendt
Kj. G. S.

Police play hide and seek with street vendors

The Kathmandu Post 6.mars, 2001 av Deeleep Dhakal.

Every so often there is a kind of stampede. Men, women and children, some as young as six, scurry into nearby gullies clutching their precious belongings as if an earthquake has hit. This is the life of road hawkers of Kathmandu who sell everything from clothes to pots and pans to passersby on busy roadside paving.

It is tough to make a living nowadays, more so if you are one of the thousands of road-side hawkers. Not only have they to deal with haggling buyers who bargain down prices considerably, but they also have to keep a sharp lookout for the municipal policemen who might confiscate the wares and auction it off. If you are lucky, they will let you off with a fine, but normally without any receipt.

Manamaya, a mother of two, knows how it is. She started selling gas-lighters to earn her daily bread when her drunkard husband deserted her three years ago. She sets foot on the Sundhara streets at dawn and returns at dusk. "The hide and seek with the law for me now has become a regular phenomenon," she says. Her two kids who should be in schools are selling mothballs somewhere along the streets.

Santosh Khatri, aged 19, of Ramechhap has been selling goggles for the past six months. He studied up to class eight and then dropped out of the school. Just yesterday, he broke three goggles costing three hundred rupees during one such stampede. He has not been seized, "but they often loot me. They just come and grab a handful of whatever is on sale," he says.

Sometimes, those who are caught by the municipal police are taken with their goods to the Baggikhana or the municipal office. There they are required to pay a stiff amount as fine and it takes about a week to take back the goods. If their tormentors are low level

municipal staff, then it is a lucky break. The officials just take some bribes ranging from Rs 100-500 and dump the goods on the ground and leave.

The question is not one of a game of hide and seek but of the system. These people earn about 150 rupees a day. The pollution, the daily harassment and torture and still many are barely making do with their little income. Looting in daylight seems to be non-stop and still the authorities remain unconcerned.

The street vendors cannot hire expensive showrooms, so they have to come onto the sidewalks in the heart of the city.

According to Bishnu Singh Basnet, Municipal Deputy Superintendent, there are about 1,500 such peddlers in the streets of Kathmandu. According to him several clubs have given public land on rent and have been using the money illegally. Such an example is in Tebahal, where according to Basnet, a local club has been earning money through such means. There have been no efforts by the Municipality to curb such activities.

"We are not in a position to provide land to these peddlers because if we provide land to them then more others will come to the streets", says the Deputy Mayor of Kathmandu, Bidur Mainali. "Due to lack of coordination between the Wards and the KMC, local clubs have been found renting public land but we will decide on that in our coming board meeting".

Ni nepalesere døde i jordskjelvet i Gujarat i India

The Kathmandu Post, 5. Februar, 2001. Oversatt og bearbejdet av Synnøve Nes

Den nepalesiske ambassaden i Delhi bekrefter at ni nepalesere mistet livet i jordskjelvet som rammet den indiske delstaten Gujarat i slutten av januar. Dhananjaya Jha, som er konsul på den nepalesiske ambassaden i India at en ambassade-medarbeider som er midlertidig stasjonert i Ahmedabad, hovedstaden i Gujarat, har bekreftet meldingen. Han stadfester at fem nepalesere døde i Gandhidham, to i Bachaun og to i Ahmedabad. Over 40,000 personer som opprinnelig kommer fra Nepal, skal være bosatt i Ahmedabad.

Jordskjelvet målte 6.9 på Richters skala, med senter rundt 20 km nordøst for byen Bhuj. Skjelvet krevde flere titalls tusen menneskeliv.

Hjelper Nepal med vanntilførsel

Direktoratet for utviklingssamarbeid, NORAD, har bevilget 223 millioner til et prosjekt som skal bedre vanntilførselen for 6 prosent av befolkningen i Nepal. Håpet er at et vannforsyningsprosjekt i Kathmandu-dalen skal redusere den kroniske mangelen på vann i området. Målet er også å bedre de sanitære forholdene i hovedstaden og omkringliggende områder.

Utbyggingen, som blant annet innebærer bygging av en 26 kilometer lang tunnel, er beregnet å ta syv år.

Utover NORAD skal Sverige, Japan, Den asiatiske utviklingsbanken og Det nordiske utviklingsfond skyte penger inn i prosjektet. Norske og svenske firmaer vil på grunn av sin ekspertise med tunneler, bli bedt om å legge inn anbud på arbeidene som skal utføres. (NTB)

Afterposten, februar
23

Christian A. Dreven

Professor, Institutt for ernæringsforskning, UiO

Nepal har 24 millioner innbyggere av mange ulike etniske opprinnelser. Gjennomsnittlig forventet levealder er på vel 50 år. Infeksjonssykdommer og ulykker tar mange liv. Halvparten av barna dør før de er blitt fem år, og analfabetismen rammer ca. 40 prosent av befolkningen. Gjennomsnittlig årsinntekt er 1500 kroner. Det største potensialet for å bedre helsetilstanden er ved å få rent drikkevann og ordnet kloakk.

Landet grenser mot India og Kina (Tibet) og er 1/3 av Norges areal. Det består av en lav sørlig del med subtropisk klima og et fjellområde som dekkes av verdens største fjellkjede, Himalaya, på 2500 km lengde og med verdens høyeste fjell. Himalaya er oppstått ved kollisjon mellom det indiske og kinesiske kontinent der den tibetanske høyslette er presset opp. Nepal er et av verdens fattigste land økonomisk sett, med enorm forskjell mellom fattig og rik. Det er det eneste hinduistiske kongedømme i verden, men har også sterke innslag av buddhismen, særlig i nord mot Tibet.

Jeg har vært mange steder i verden, men aldri opplevd noe som Nepal. Jeg var på telttur i tre uker og gikk fra subtropisk klima i Øst-Nepal nord-østover opp i arktisk landskap på 5700 m. Det mest gledelige ved turen var å oppleve menneskenes vennlighet og åpenhet. Til tross for enorm forskjell i levestandard, kultur, språk og religion, var det mulig å fornemme et menneskelig fellesskap med smil, humor

og hard fysisk aktivitet. Gleden over å være ute i naturen, blant de uendelig store fjellene, med evig snø og isbredekkede topper, kunne vi dele. Vi kunne også delta i felles sprettert-konkurranse og klappe til deres eldgamle danser og sanger. Selv om det var enorm forskjell på utstyr og vekt på oppakningen vår, hadde vi et fellesskap som samlet seg i gleden over en natur som er så imponerende at man uansett bakgrunn føler seg uendelig liten. Vi er alle små når tåke og kulde fester seg på 5000 meter over havet. Marginene er små og et feiltrinn eller en feilvurdering av stien kan være skjebnesvanger. I tillegg til de vennligsinne innfødte og den storslåtte naturen gir tre ukers fottur i Nepal muligheten for refleksjon helt utenom det vanlige i et travelt liv i det velfødde Norge. Overvekt er et ukjent fenomen på den nepalske landsbygda. Det finnes nesten ikke veier, bare stier, som trafikkeres av alle. To-tre dagsmarsjer for å levere ris eller millett (kornslag) er helt vanlig. Alt bæres ved hjelp av en hode-stropp på ryggen, og bøkene kan være 30-60 kg. Kostholdet preges i stor grad av linser, ris, grønnsaker og frukt, mens det er lite av kjøtt og melkeprodukter. Med et slikt levesett blir det ingen overvektige. Det er også påfallende å se hvor lite materielle goder man trenger for å kunne smile, vise vennlighet og ha omsorg for hverandre. Et nepalsk hjem består ofte av ett rom med et ildsted på gulvet, noen kokekar, en benk, noen matter til å sove på, jordgulv og ikke noe mer. Jeg er ikke den samme som før etter å ha vært på tur i Nepal.

bistandsaktuelt

Maoist-opprøret brer seg i Nepal

Fattigdom og politisk kaos har drevet fram en væpnet konflikt

KATHMANDU/JIRI (b-a): For seks år siden erklærte Nepals kommunistparti (maoistene) væpnet kamp mot det bestående politiske systemet. Målet er å innføre en folkerepublikk á la Maos Kina. Angrep på politistasjoner og banker forsyner opprørerne med penger og våpen.

• I NEPAL:

BIBIANA DAHLE PIENE

Veien slynger seg i smale hårnålsvinger oppover de steile fjellskrentene. På begge sider er fjellsidene møysommelig terrassert, på hver eneste lille flekk av dyrkbar jord vokser hvete, mais og ris. Vi er på vei mot landsbyen Jiri i Dolakha-distriktet, en dagsreise øst for hovedstaden Kathmandu.

Med ett brytes det grønne landskapet av et rødt banner som henger over veien: Hvite bokstaver forkynner at vi nå begir oss inn i et maoist-område. Dolakha er ett av distriktene der opprørbevegelsen har vokst kraftig de siste par årene.

Under banneret har en ung trebarnsmor benket seg ned.

– Maoistene vil gjøre ting bedre for oss, sier hun. – Jeg vet ikke helt hva de kommer til å gjøre, eller hvordan, men jeg tror ting vil bli bedre. De må det.

Under jorda. I 1995 gikk partiet Nepals Kommunistparti (Maoistene) under jorda, og erklærte væpnet revolusjon mot systemet. Målet er å etablere en «folkets republikk» etter Mao Tse-tungs oppskrift i det gamle kongedømmet.

Opprøret startet lengre vest, i de avsidesliggende distriktene Rolpa og Rukum, som er blant de mest underutviklede i Nepal. Derfra har bevegelsen, inspirert av den peruviske Lysende Sti-geriljaen, spunnet sitt nettverk til minst 44 av Nepals 75 distrikter.

Ingen vet sikkert hvor mange geriljasoldater som gjemmer seg i de nepalske fjellene. Anslagene varierer fra 500 til 10 000. Selv hevder maoistene at de har støtte i nærmere 40 prosent av befolkningen, og at bortimot fem millioner mennesker er «hard core» maoister, rede til å gripe til våpen.

Det er det imidlertid få som tror på.

Frustrasjon og fattigdom. Røttene til maoistopprøret går mange år tilbake. Da Nepal omsider innførte demokrati og flerpartisystem i 1990, var det ikke ende på gleden hos folket. Endelig kunne de slippe åket fra det autoritære panchayat-systemet; veien mot fremtiden var brolagt med nye muligheter, fattigdommen skulle overvinnes.

Et drøyt tiår senere er forventningsgleden snudd til skuffelse. Livet er ikke blitt bedre for folk flest. Situasjonen er snarere blitt verre. I dag lever nesten annenhver nepaleser under den absolutte fattigdomsgrensa på én dollar om dagen. 90 prosent av befolkningen på 23 milli-

oner mennesker bor på landsbygda. Der råder fattigdommen - og frustasjonen.

Nei til korrupsjon. - I teorien er ting blitt bedre, men i praksis er det blitt verre for folk flest, sier Mukunda Kattel. Han leder menneskerettighetsorganisasjonen INSEC, som får støtte fra NORAD, og har nylig skrevet en avhandling om maoistopprøret.

Maoistenes viktigste politiske budskap er å få bukt med den omfattende korrupsjonen i Nepal, og få slutt på utbyttingen av fattigfolk. Retorikken smaker søtt for de fattige, som hittil ikke har opplevd at noen makthavere har stått på deres side.

- I dag er makthaverne mer enn noensinne opptatt av å mele sin egen kake. Befolkningen - spesielt på landsbygda - har ingen følelse av at deres behov blir ivaretatt. Dette gir næring til maoistbevegelsen, sier Mukunda.

I tillegg vil maoistene oppheve kastesystemet og gi kvinner større rettigheter. Flere av lederne er kvinner.

Politisk terror. Årsaken til at maoistpartiet gikk under jorda var den politiske terror som utspilte seg tidlig på 90-tallet, mener Mukunda.

- Det skjedde en rekke overgrep mot medlemmer av opposisjonen, spesielt kommunistpartiet. Mange ble fengslet og torturert, forteller han.

- Før myndighetene offentlig bekla det som skjedde den gangen, tror jeg ikke maoistene vil være villige til å forhandle om fred.

Den 4. februar 1996 overleverte maoistenes leder, Baburam Bhattarai, en liste på 40 krav til Kongresspartiets (landets største parti, journ. anm.) daværende statsminister Sher Bahadur Deuba. Kravene, som fortsatt gjelder, spenner fra å erklære Nepal som republikk og frigivelse av alle politiske fanger, til krav om minimumslønninger og jord til landløse.

Myndighetene ble advart: Der som ikke kravene ble fulgt opp, ville maoistene gripe til våpen.

En uke etter, den 13. februar, gikk maoistene til angrep. En rekke politistasjoner, fabrikker og banker ble først ranet, deretter sprengt i lufta.

1500 drepte. Vi kjører gjennom distriktssenteret Charikot. Røde bannere er hengt opp over alt; her er minst en i hver familie medlem av geriljaen, blir vi fortalt.

Her ble også maoistenes seks årsjubileum feiret for bare noen dager siden. I løpet av disse årene er kampen sakte men sikkert trappet opp.

I kjølvannet av maoistenes frammarsj ligger nærmere 1500 tapte menneskeliv. De materielle tapene har ingen oversikt over.

Maoistenes hovedstrategi har vært å storme politistasjoner i distriktene, drepe så mange som mulig og ta det som finnes av våpen og ammunisjon. I alt har 250 politifolk mistet livet under geriljaangrepene. Strategien har vært effektiv: det er blitt svært vanskelig å rekruttere politifolk til distriktene.

En rekke fremstående forretningsmenn, ofte stemplet som «lånehaier», og politikere er også blitt tatt av dage. I tillegg er både turister og utenlandske bistandsarbeidere blitt angrepet og ranet.

I starten nølte ikke politiet med å ta opp kampen. Spesielt i årene 1998 og 1999 gikk politiet særdeles brutalt til verks med en «skyt først, spør etterpå»-strategi, og drepte hundrevis av mistenkte politiske aktivister.

I alt står politiet ansvarlig for to tredeler av drapene, totalt 922, ifølge tall fra INSEC.

Raner bankene. Solen er i ferd med å gå ned bak åskammene som omgir Jiri, den lille byen ved veiens ende. I byens eneste hovedgate myldrer det av liv; småunger i fillete klær spiller klinkekuler, voksne samler seg i

grupper på fortauene, mens røyken fra de mange kjøkkenbålene begynner å stige til værs.

Men utenfor banken, som ligger over de andre hustakene midt i hovedgata, er det stille.

For tre måneder siden ble banken stormet av en gruppe unge maoister. De tok det som fantes av penger, 265 000 rupees (ca. 34 000 kr), og forsvant. Siden har banken vært stengt.

Slik finansierer maoistene sin væpnede revolusjon. En rekke banker i distriktene er blitt ranet for mellom seks og sju millioner rupees, hevder de. Dette gjør dem i stand til å rekruttere arbeidsløs ungdom ved å betale ut lønninger på mellom to og tre tusen rupees (om lag 250-375 kr.) i måneden. Ikke mye, men mer enn ingenting.

Vi trenger en bank. - De var ni stykker, et par jenter også, forteller Am Kumary, som driver en butikk ved siden av banken. - Noen av dem hadde våpen, og skjøt i lufta. De ropte at de skulle hjelpe fattigfolk, og at vi ikke skulle være redde. Men jeg forstår ikke dette. Hvorfor gjør de sånt? Hva skal de bruke pengene til? Vi trenger en bank her, nå må vi dra langt, sier Am Kumary. Hun tror at omtrent halvparten av landsbyen støtter maoistene.

- Men mange er redde også, for å si hva de mener. De frykter at maoistene vil straffe dem hvis de er imot dem.

Frykten er reell nok. Flere vi prøver å snakke med i Jiri blir åpenbart nervøse når vi nevner maoistene. For heller ikke maoistene har ikke gått av veien for å ta livet av angivelige motstandere og «spioner». Flere hundre sivile er blitt drept.

- Vær så snill å gå, hvisker en ung mann som driver et lite hotell, med én gang temaet bringes på bane. I kafeen innenfor resepsjonen sitter fire-fem menn og ser forskende på oss.

Lærerne rekrutterer. Men vanlige folk har ingenting å frykte, forsikrer en lærer i Jiri, som etter eget sigende har vært maoistenes «kontakt» i byen i halvannet år. Han vil ikke ha navnet sitt på trykk, men bekrefter at han gjerne driller skolebarna i Maos lære. I nabolandsbyene har han også satt opp et rekrutteringssenter for ungdommer. Dessuten har han rekruttert 60 lærerkolleger i distriktet til bevegelsen, forteller han stolt. Ifølge læreren er det nå 7500 maoistsoldater i distriktet.

- Målet vårt er å få kontroll over alle landsbyene i distriktet. Deretter skal vi innta Kathmandu, proklamerer han.

Hva maoistene vil gjøre i tilfelle givne trekker seg ut ved en eventuell revolusjon, har han ikke noe svar på.

- Jeg tror lederne våre har tenkt på det, sier han.

- Hva slags politisk program har dere utover selve revolusjonen?

- Når vi har tatt makten, skal vi fortelle om programmet vårt.

- Hva kan maoistene gjøre bedre enn myndighetene?

- Når folk har problemer, får de ikke hjelp fra myndighetene. Maoistene behandler folk rettferdig, sier læreren stolt. - Svakheten med myndighetene er at skurker får gå fri, bare de kan betale.

- Du er maoist, og lærer barna om revolusjonen, men samtidig er du en offentlig tjenestemann og får lønn fra staten?

- Det kan virke rart, det syntes jeg også i begynnelsen, for jeg lærte maoistene å kjenne. Nå føler jeg det ikke sånn. Som en offentlig tjenestemann kan jeg ikke oppnå noe. Det kan jeg med maoistene.

- Vi kan ikke presse fram fred. En ting alle synes å være enige om, er at nepalesiske myndigheter har håndtert maoistopprøret på en usedvanlig klønete måte. I dag virker situasjonen helt fastlåst. Verken regje-

ringen eller geriljalederne synes vilige til å føre en reell dialog.

For givene er situasjonen frustrerende.

- Vi kan ta opp saken med myndighetene, men vi kan ikke åpent legge press på dem. Det vil bare føre til motreaksjoner. De må ta skjeen i egen hånd, sier Norges sendemann i Kathmandu, Ingrid Ofstad.

Ikke på dagsorden. Ifølge Ofstad er det et alvorlig problem at det ikke er

Norges ambassadør, Ingrid Ofstad.

et politisk press på myndighetene for å få en løsning på konflikten.

- Saken står rett og slett ikke på agendaen til opposisjonen, sier hun.

Redaktøren for det anerkjente magasinet Himal South-Asia, Kanak Manu Dixit, støtter Ofstad i at giverpress vil gjøre situasjonen verre.

- Denne konflikten er det opp til oss selv å løse. Et press fra givene har ingen betydning så lenge det ikke finnes noe press på myndighetene fra opposisjonspartiene. Men de er mer opptatt av interne intriger, sier Dixit.

De største opposisjonspartiene kjemper for tiden hardere med å få statsminister Girija Prasad Koirala til å trekke seg på grunn av en angivelig korrupsjonsskandale i det statlige flyselskapet Royal Nepal Air, enn å få regjeringen til forhandlingsbordet. Mens Bistandsaktuelt var i Kathmandu kom det til regelrette slåsskamper i parlamentet over skandalen, mens beskyldninger haglet fra begge sider.

Slike ting får folks tillit til de demokratisk valgte lederne til å nå bunnpunktet. I denne politiske settingen mener mange at maoistene står fram som det eneste alternativet til politikernes makt- og intrigespill.

Avfeier krav. Så langt har myndighetene avleid å forhandle over lista på 40 krav fra maoistene.

- De er ikke forhandlingsbare, er den korte kommentaren Bistandsaktuelt får fra Nepals øverste embedsmann, Chief Secretary Tirtha Man Sakya, som ikke vil snakke mer om saken.

Regjeringen ønsker å sette inn en egen paramilitær styrke mot maoistene. Men både opposisjonen og den tradisjonelt kongetro hæren har vært svært motvillige til å gå med på dette. Uansett vil det ta tid å bygge opp en slik styrke - alt for lang tid, mener mange.

Myndighetene har imidlertid opprettet egne utviklingsfond for de fem verste «maoistdistriktene». Tanken er at dersom man viser befolkningen der at det er en genuin politisk vilje til å få i gang utviklingen på landsbygda, vil dette minske støtten til maoistene. Imidlertid blir ikke distriktene tildelt mer penger enn det som er øremerket i utgangspunktet. De skal bare gis på en annen måte enn den vanlige.

Tas ikke alvorlig? - På meg virker det som om myndighetene ikke ser ut til å ta konflikten helt på alvor. Det er ganske skremmende, sier den amerikanske konsulenten Mitchell Carlson. Han er tidligere FN-ekspert i konflikthåndtering, og er nå engasjert av giverlandsforumet «Peace support group», der Norge deltar, for å undersøke hvilke konsekvenser konflikten har for bistandsarbeidet i Nepal.

- Konflikten er definitivt en bremsekloss for utviklingsarbeidet, mener Carlson, og viser til en episode i Bajura-distriktet vest i Nepal i begynnelsen av januar, der åtte bistandsarbeidere fra CARE Internasjonale ble angrepet og robbet av maoistene. Dette har skapt frykt i giver-samfunnet.

Ønd sirkel. Myndighetene ønsker mer støtte fra givene til å gå inn i de verste maoistdistriktene. Men giv-

ne stiller på sin side som betingelse at konflikten må løses før de går inn.

- Problemet er at opprøret startet i de områdene som får minst offentlige midler. Det er viktig at utviklingsprosjekter når ut nettopp dit! Men konflikten gjør det enda vanskeligere, det blir en ond sirkel, sier Ofstad.

Men givene har lett for å undervurdere hva de kan bidra med, hevder redaktør Kanak Dixit.

- De bør bidra til å overtale myndighetene til å gå inn i maoistområ-

dene med større utviklingspakker, og gi støtte til dette. Og - de må sørge for at pengene faktisk går til lokalbefolkningen. Men givene er ikke villige til å gjøre seg upopulære hos myndighetene ved å tvinge gjennom dette, tror han.

Så langt har ikke konflikten hatt noen direkte konsekvenser for den norske bistanden. Det meste av støtten går til to større programmer - vanntilførsel til Kathmandu-dalen, og styrking av grunnskolen - som administreres av myndighetene.

Problemer for "Caravan" regissøren Eric Valli

Kathmandu Post, 13. februar 2001

Fritt oversatt og bearbeidet av Kristine Alsvik

Den franske filmregissøren Eric Valli satte Nepal på verdenskartet med sin film "Caravan" og dokumentaren "Honey Hunters of Nepal".

Til gjengjeld sier regissøren at han ikke har møtt annet enn byråkratiske hindre fra nepalesiske myndigheter.

Selv om Valli er høyt verdsatt av vanlige folk i Nepal, sier han at myndighetene ikke har gjort mye for å hjelpe han. Han frykter derimot at myndighetene vil putte unødvendige hindre i veien for hans kommende prosjekter.

I tillegg til de to filmene har Valli også skrevet flere bøker fra ulike områder av landet. Han spør seg også om hva slags fasiliteter filmene som har promotert landets turisme får. Valli har ikke noe problem med at han må betale visum avgift hver gang han kommer til landet, men spør seg selv hvorfor han hver gang må oppleve de samme byråkratiske problemene fra myndighetene når han skal sette igang et av sine film prosjekt. Disse vanskelighetene skaper store problemer for hans arbeid.

Valli, som også har skrevet to cover-historier for National Geographic og syv andre artikler om landet, har allerede begynt å tenke seg on hvorvidt han skal fortsette å jobbe i dette landet som han elsker så høyt.

Valli har for øyeblikket to planer, hvorav den ene er en historisk film om Malla kongen, den andre en film om en Tharu fra den vestre del av landet. Han har allerede skrevet en artikkel om denne personen som stod i National Geographic sist september.

Valli kom første gang til Nepal som turist i november 1974, og siden den gang har han fortsatt å komme tilbake.

Under innspillingen av "Caravan" hadde han med seg femten franske film arbeidere, som sammen med Valli tilbrakte lang tid på å spille inn den Oscar-nominerte filmen. Filmen ble spilt inn i 6000 meters høyde. Under innspillingene bodde de i telt og i perioder kunne temperaturen være nede i minus tretti grader.

Det harde arbeidet gav sine resultat, filmen har gått sin seiersgang over hele verden, og skal snart bli vist i USA under tittelen "Himalaya".

Shiva's night

16-22 FEBRUARY 2001 NEPALI TIMES

Thought you'd seen it all at the Kumbh Mela? Wait till you see Shivaratri at Pashupatinath. Next Wednesday avoid being crushed or looted, take a dip in sewage, and be careful what you smoke.

SALIL SUBEDI

Over 250,000 visitors are expected to visit Pashupatinath this year to celebrate the god of destruction during Maha Shivaratri, the great night of Shiva. The shrine, located 5 km east of Kathmandu, is preparing for the big night of 21 February. Already, naga babas (naked ascetics), sadhus, devotees, cult followers ("sons of Shiva"), tourists, the irreverent and curious, all manner of passing thugs and pickpockets, and plain strange people, have started gathering in the vicinity.

Considered one of the subcontinent's holiest Shiva sites—the others, Kedarnath, Badrinath and Haridwar, are in India—Pashupatinath is considered the second most powerful place for Shiva worship. Many Hindu pilgrims believe their devotion to Shiva won't bear fruit unless they pay

homage to this metre-high four-faced black jyotirlinga, as the phallic manifestation of Shiva at Pashupatinath is called. And for Shiva devotees anywhere, Shivaratri is the most auspicious day to pay homage to the ascetic god with a name for each of his 1008 manifestations.

Indian and Nepali visitors are expected in equal numbers. "But Nepalis, especially the younger people, come only to rejoice in the atmosphere, not really to pray at the temple," says Kamal KC, secretary of the local Bankali Youth Club. Ramesh Uprety, secretary of the Shivaratri PR committee of the Pashupati Area Development Fund (PADF), offers an explanation of uncertain sociological value. "Nepalis have more time on their hands, and the population has increased. So they come here like they would go to a fair," he says. "This year, due to the Kumbh Mela, there will be many more pilgrims here."

—Last year there were officially 175,000 visitors. But, Uprety says, that is just the number that entered the temple premises. "We can't count those who don't enter," he says, referring to the large crowd that remains in the surrounding forests across the Bagmati on the eastern side of the temple. They're either more interested in observing the proceedings from a distance, or fascinated by the sadhus in trance and want to have a go at it themselves or, more controversially, because they are "non-Hindu", a designation bestowed on anyone who doesn't fit a stereotypical South Asian description. (NT #16)

"We're making preparations on a grander scale this time, so things run smoothly," says Uprety. He says the PADF will mobilise over 2,500 volunteers to ensure the smooth flow of devotees through the temple premises, and help organise shelter, first aid and security, and distribute free food to pilgrims and ascetics. Every year about 100 organisations and individuals contribute in cash or kind to support such facilities.

This year there are six first-aid camps and three camping grounds for the pilgrims at Kailashpuri and Bankali. "The most important thing is the security of pilgrims. We know of instances of theft from inside parked vehicles and from devotees who remove their jewellery and clothes to take a holy dip in the Bagmati," says Sudeep Shrestha of the Bankali Club. Like we said, if there's

anyone who awaits fairs and outdoor jamborees more than devotees and little children, it's petty thieves.

Water is another major concern. The Bagmati is basically sewage, and will remain so until several clean-up campaigns start producing results. Last year, pilgrims took their requisite "holy dip" from 15 taps attached to tankers. In an age where most rituals operate more on the symbolic than the literal level, it isn't difficult to forsake ambience to avoid nasty skin diseases and certain digestive collapse.

Logistical concerns like food and shelter aside, the municipality will face a litter nightmare. "It's hard to convince pilgrims to try and be neat," says KC, who, along with 51 club members, is busy preparing plans for a clean-up action. But it's hard to tell people to pick up after themselves when they've got more important traditions than cleanliness to uphold, some of which threaten to turn into stampedes. "Some pilgrims vow only to enter from the west gate and some only from the east. It's very tough to convince them to take the route set by the PADF," says KC. This year the entry points are through the north gate from Kailashpuri and the east gate near the bridge, and pilgrims will exit through the west gate. The PADF and the Gaushala police post will be assigned extra policemen from other areas to help in crowd control.

Whatever happens on 21

February, the area around Pashupatinath is already festive. The smoke from burning logs and countless chillums signals the presence of sadhus who've already taken up residence here. First-timers will likely be foaming at the mouth with excitement, seeing sadhus camping in the forest, looking terrifying and smoking dope all day. But for veterans and residents of the areas surrounding Pashupati, the charm of the babas is fading. "Earlier, sadhus walked here naked from all over. It was good to see so many of them. They still come, but the number of genuine sadhus has declined," say a Shivaratri veteran from Gaushala.

Shivaratri is celebrated with bonfires, trance chants and dances. The temple and the forest around it are swept up in the rhythmic movement of red-eyed Shiva

bhaktās, and the singing and chanting around the bonfires lit by sadhus. For "non-Hindus", a good vantage point is the Gorakhnath Shikara temple between Guheswori and Pashupatinath. But perhaps the best—and most crowded—observation spot is the platform on the hill across the bridge—beautiful *danda* in local slang. This is the starting and focal point for many of the devotees' activities. People sprawl across every available inch. Classical musicians will give recitals at the Kirateswor temple located on the northern flanks of the Kailashpuri near the Guheswori temple. Meanwhile across the river, east of Pashupatinath, the Pashupati Sangit Kala Pratishthan will offer another musical programme. Inside Pashupatinath, the Bhajan Kothari and Mukti Mandal will work themselves up to frenzy, singing songs in praise of Shiva.

The festival ends the day after Shivaratri, but the festive spirit lingers for a while longer. Most visiting sadhus betake themselves to other climes within a week, but some, feeling the effects of too many chillums, perhaps, hang around Pashupatinath for as long as a month. One sadhu from Varanasi who's already been here for a month, says: "I might stay longer. This time better arrangements have been made for honorary guests like us." In addition to food and shelter, the Guthi Sansthan, as a token of appreciation, has traditionally given sadhus a gift. Even until a few years ago, they were given marijuana—strictly for personal use. However, distribution ceased during the last UML government in 1995.

Many men, young or old, partake of the Shiva *buti*, Shiva's herb, as

marijuana is called. "At least for a day you become like a sadhu, free from inhibitions and social obligations," says a youth from Chabahil. Adds

another, "But you've got to smoke in a religious way." And what about the cops? Yes, there is a law that bans the use of marijuana and plainclothes cops are on the lookout for smokers. "They catch you, they give you hard time. But if you're smoking with sadhus, it's a part of the ritual," the boys smile.

Whether you will indulge in narcotic substances or not, and perhaps this is a good time to announce that this publication does not condone the use of such substances, it's worth going and seeing the spectacle—just stay away from nanga babas who like to chase people. And forget about dipping as little as a toe in the Bagmati, or you could be looking at a gangrenous foot.

SAGAR SHRESTHA

Nepal på tvers

Motorsykel-rally mot tortur er en av de nye kampanjemetodene Amnesty i Nepal har tatt i bruk. Kreativiteten blant Amnestys nepalske medlemmer slår ikke feil. I det fåttige fjellandet startet kampanjen mot tortur i november med en motorsykel-parade gjennom hovedstaden Kathmandu der deltakerne var surret i torturfri sone-tape. Paraden dro fra politistasjon til politistasjon og fikk politisjefenes lovnad om kamp mot tortur hvorefter politistasjonene ble drapert i tape.

Motorsykel-paraden fortsatte senere ut av hovedstaden for å gjennomføre en rally gjennom hele Nepal, en til landets østlige grense og en til det vestligste

punktet. Deltakerne besøkte hver politistasjon på veien og hvis politisjefen sluttet seg til kampen mot tortur, ble stasjonen surret i tape.

Selve åpningen av kampanjen, der Amnestys generalsekretær Pierre Sané deltok, ble dekket i 14 av landets 15 aviser.

Amnesty i Nepal har lenge drevet menneskerettighetsundervisning, ikke minst gjennom prosjektet Undervisning til frihet finansiert av norske Operasjon Dagsverk. Undervisningen har blant annet vært drevet gjennom oppsøkende gateater-virksomhet. I løpet av kampanjen mot tortur vil Amnesty i Nepal ha gjennomført opplæring av 700 politibetjenter.

Tashi Delek, Iron-Snake Year

23 FEBRUARY - 1 MARCH 2001 NEPALI TIMES

This Lhosar, go to the nearest gumpa and join Nepal's Tibetan and Sherpa communities in the celebration of their New Year.

SALIL SUBEDI

The Tibetan New Year (Lhosar) is a time of joyous celebration for Nepal's Sherpa and Tibetan community, and this year it falls on Saturday, 24 February. The best place to see the festivities in Kathmandu is around the Boudha stupa, and if you are already in the Khumbu, then Namche Bazaar or Tengboche Monastery are the places to go. People in traditional chubas, lamas and high priests dancing, singing and praying—the first three days of the first lunar month in the Tibetan calendar is a time for celebration and prayer.

Nepal actually has two other Lhosars besides the Tibetan-Sherpa one: the Tamu (Gurung) and the Tamang Lhosars. The former was celebrated last month and the Tamang Lhosar also falls on a different date. This year, the Tibetan-Sherpa Lhosar celebrates the beginning of the Iron-Snake Year 2128. The festivities begin on New Year's eve, 23 February, and culminates on 25 February. The day-long Sherpa Lhosar is on 26 February. In Khumbu the New Year is celebrated on 3 March.

All the different Lhosars in Nepal

have their own characteristics. But the general rule is that while the Tamu and Tamang Lhosars are more cultural in nature, the Tibetan-Sherpa Lhosar has a marked religious character. But the common strand that runs through all Lhosars are prayers for peace and for auspicious omens.

Celebrations kick off with feasts of traditional foods like kapse (Tibetan cookies), dresi (buttered rice cooked with vegetables), sho (curd) and chhang. The real spectacle at Boudha and Tengboche is the cham dance, that whirling all-day dancing by monks. On New Year's Day itself (the 26th) the old and the young alike carry out the traditional circle-dance in the courtyards of gompas. The highlight of the day is usually the Mahakala Dance, choreographed according to the myths and legends of Mahayana Buddhism. The dance is supposed to drive away evil forces, depicted by Mahakala, whose effigy is burnt at the climax. Says Arndo Lama of Boudha: "The Mahakala is a very important ritual, we believe that it wards off evil spirits."

By the third day of the New Year celebrations, the rituals take on a more festive air with the eating of guthuk (a

noodle dish made with tasty dumplings) and the drinking of copious quantities of chhang. "It's basically party time," explains another Boudha resident, Karma Tashi. "We visit friends and relatives and make merry."

The third day is also when the old prayer flags are replaced with bright new ones. Monks from different monasteries in Nepal come to Boudha to circumambulate the famous stupa, and nothing quite prepares you for this ant-like procession of maroon and yellow monks shuffling around the shrine.

This year there are five Sherpa community elders coordinating the management of the Sherpa festivities in Boudha which will take place at the Sherpa Gumpa (just before the gates of Boudha stupa). "We will start the festival early in the morning, from 8 am. There will be a dance of the monks, followed by a sherbu group dance of all Sherpa people who want to join in," says an official.

The Sherpa Lhosar is similar to the Tibetan Lhosar, but Sherpas of Khumjung and Khunde have already celebrated their New Year. "Though all Sherpa people follow the same calendar for the New Year, the actual day of celebration differs from place to place," explains Phinzo Sherpa, country manager of the environmental group, Eco-Himal and vice-chairman of the Himalayan Sherpa Cultural Association. The Sherpas of Namche will celebrate their Lhosar on 3 March. In Kathmandu, the Himalayan Sherpa Cultural Association along with the Nepal Sherpa Association, the Nepal Sherpa Student's Forum and the Nepal Sherpa Service Centre, are taking out a car and motorbike rally on 26 February. The Sherpa and Tamangs of Helambu, Taplejun, Ramechhap and elsewhere in the highland regions have their own dates fixed to celebrate Lhosar, but the Sherpa community is the only one that follows the Tibetan calendar. ♦

